

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Talousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (HE 9/2022 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- teollisuusneuvos Mikko Huuskonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Tiia Orjasniemi, liikenne- ja viestintäministeriö
- johtaja Marja Perälä, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- toimitusjohtaja Mika Mäkilä, Linja-autoliitto
- toiminnanjohtaja Minna Soininen, Suomen Paikallisliikenneliitto ry
- tekninen asiantuntija Ville Jaakola, Suomen Taksiliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Liikenne- ja viestintävirasto
- Suomen Yrittäjät ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Finnvera Oyj

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Valiokunta pitää hyvänä, että esityksellä pyritään yritysten toiminnan jatkuvuuden tukemiseen covid-19-pandemian aikaansaamassa vaikeassa tilanteessa. Valiokunnan käsityksen mukaan tämän kaltaiselle taloudelliselle tuelle on edelleen olemassa selkeä tarve.

(2) Covid-19-pandemian vuoksi välttämättömät rajoitus- ja kieltotoimet ovat saadun selvityksen mukaan väistämättä vaikuttaneet erityisesti henkilöliikennepalvelujen kysyntään ja sitä kaut-

Valiokunnan lausunto LiVL 4/2022 vp

ta toimialan yritysten toimintaedellytyksiin. Saadun selvityksen mukaan yritysten yleisellä kustannustuella on tähän mennessä ollut liikennealalla olennaista merkitystä siihen, että elinkelpoisten yritysten maksuvaikeuksia ja konkurssseja on voitu välttää.

(3) Valiokunnan saaman selvityksen mukaan monien liikennealan toimijoiden tilanne ja näkyvä palvelujen kysynnästä jatkuvat kuitenkin edelleen epävarmoina. Tästä syystä valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että liikennealan toimijat kuuluvat esityksen mukaisesti lain soveltamisalan piiriin. Keskeistä on jatkossa pyrkiä nostamaan liikenteen palvelutaso aiemmalle tasolle siltä osin kuin se on heikentynyt pandemian aikana.

(4) Asiantuntijakuulemisessa esitykseen on pääosin suhtauduttu lähtökohtaisesti myönteisesti ja esitystä on pidetty erittäin tarpeellisena. Kuulemisessa on pidetty kannatettavana ja tärkeänä, että liikevaihdon alenemavaatimus on esityksen mukaan aiemman 30 prosentin sijasta 25 prosenttia.

(5) Asiantuntijakuulemisessa on kuitenkin tuotu huolenaiheena muun muassa esille, että toiminniryttäjien ja henkilöyhtiöiden yrittäjien osalta palkkakustannukset määräytyvät YEL-työtulon mukaisesti, joten heidän osaltaan palkan tosiasiallinen nostaminen tai nostamatta jättäminen ei vaikuta kustannustukeen. Jotta kaikkia toimijoita kohdeltaisiin mahdollisimman tasapuolisesti, asiantuntijakuulemisessa on muun muassa ehdotettu, että yhtiömuodosta riippumatta yrittäjän palkkakustannus huomioitaisiin YEL-tulon mukaisena. Lisäksi asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille, että omaan taseeseen hankitun omaisuuden ja sen arvonaleneman kuulumattomuus kustannustuen piiriin on monille yrittäjille keskeinen taloudellinen rasite nykyisessä tilanteessa. Valiokunta katsoo, että näitä näkökohtia on toimijoiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi tarpeen tarkastella ainakin mahdollisissa myöhemmissä asiaa koskevissa lainvalmisteluhankkeissa, jos tukea joudutaan tilanteen mahdollisesti edelleen pitkittyessä jatkamaan.

(6) Hallituksen esityksessä esille tuoduilla perusteilla ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta puoltaa hallituksen esityksen hyväksymistä sen esitetyssä muodossa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Liikenne- ja viestintävaliokunta esittää,

että talousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto LiVL 4/2022 vp

Helsingissä 18.2.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Suna Kymäläinen sd
varapuheenjohtaja Ari Torniainen kesk
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Heikki Autto kok
jäsen Sandra Bergqvist r
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Janne Heikkinen kok (osittain)
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Jari Kinnunen kok (osittain)
jäsen Jouni Kotiaho ps
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Paula Werning sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mika Boedeker